

Dylan Thomas

Un poet englez

Dylan Marlais Thomas (27 octombrie 1914 - 9 noiembrie 1953) a fost un poet și scriitor din Țara Galilor, printre operele căruia se numără poemele "Do not go gentle into that good night" și "And death shall have no dominion", precum și "piesa pentru voci" Under Milk Wood. A scris, de asemenea, povestiri și emisiuni radiofonice precum "Crăciunul unui copil în Țara Galilor" și "Portret al artistului ca un câine tânăr". A devenit foarte popular în timpul vieții sale și a rămas popular și după moartea sa, la vârsta de 39 de ani, la New York. Până atunci, dobândise o reputație, pe care el însuși a încurajat-o, de "poet răgușit, bețiv și condamnat".

Thomas s-a născut în Swansea, Țara Galilor, în 1914. Elev fără rezultate deosebite, a părăsit școala în 1931, la vârsta de 16 ani, pentru a deveni reporter la South Wales Daily Post. Multe dintre operele sale au apărut în presă pe când era încă adolescent. În 1934, publicarea cărții "Light breaks where no sun shines" a atras atenția lumii literare. În timp ce locuia la Londra, Thomas a cunoscut-o pe Caitlin Macnamara. S-au căsătorit în 1937 și au avut trei copii: Llewelyn, Aeronwy și Colm.

A ajuns să fie apreciat ca un poet popular în timpul vieții sale, deși i-a fost greu să-și

câștige existența ca scriitor. A început să își mărească veniturile cu turnee de lectură și emisiuni radiofonice. Înregistrările sale radiofonice pentru BBC de la sfârșitul anilor 1940 l-au adus în atenția publicului și a fost prezentat frecvent de BBC ca o voce accesibilă a scenei literare.

Thomas a călătorit pentru prima dată în Statele Unite în anii 1950. Lecturile sale de acolo i-au adus o oarecare faimă, în timp ce comportamentul său haotic și consumul de alcool s-au înrăutățit. Timpul petrecut în Statele Unite i-a consolidat legenda și a continuat să înregistreze pe vinil lucrări precum A Child's Christmas in Wales. În timpul celei de-a patra călătorii la New York, în 1953, Thomas s-a îmbolnăvit grav și a intrat în comă. A murit la 9 noiembrie 1953, iar trupul său a fost readus în Țara Galilor. La 25 noiembrie 1953, a fost înmormântat în cimitirul bisericii St Martin's din Laugharne, Carmarthenshire.

Deși Thomas a scris exclusiv în limba engleză, a fost recunoscut ca fiind unul dintre cei mai importanți poeți galezi ai secolului XX. El s-a remarcat prin folosirea originală, ritmică și ingenioasă a cuvintelor și a imaginilor. Poziția sa ca unul dintre marii poeți moderni a fost mult discutată, el rămâne popular în rândul publicului.

Dylan Thomas s-a născut la 27 octombrie 1914 la Swansea, fiul lui Florence Hannah (născută Williams; 1882-1958), croitoreasă, și al lui David John "Jack" Thomas (1876-1952), profesor. Tatăl său avea o diplomă cu onoruri de primă clasă în limba engleză de la University College, Aberystwyth, și ambiții de a se ridica deasupra poziției sale de profesor de literatură engleză la școala locală de gramatică. Thomas a avut un singur frate, Nancy Marles (1906-1953), care era cu opt ani mai mare decât el.

La recensământul din 1921, Nancy și Dylan sunt notați ca vorbind atât galeză, cât și engleză. Părinții lor erau, de asemenea, bilingvi în engleză și galeză, iar Jack Thomas predă galeza la cursurile serale. Una dintre rudele lor din Swansea și-a amintit că, acasă, "Atât mătușa Florrie, cât și unchiul Jack vorbeau întotdeauna galeză." Există trei relatări din anii 1940 în care Dylan cânta imnuri și cântece galeze și vorbea puțină galeză.

Tatăl lui Thomas a ales numele Dylan, care ar putea fi tradus ca "fiul mării", după Dylan ail Don, un personaj din Mabinogion. Al doilea prenume, Marlais, i-a fost dat în onoarea străbunicului său, William Thomas, un pastor unitarian și poet al cărui nume bardic era Gwilym Marles.

Casa semidecomandată din cărămidă roșie de la 5 Cwmdonkin Drive (în zona respectabilă Uplands), în care Thomas s-a născut și a locuit până la 23 de ani, fusese cumpărată de părinții săi cu câteva luni înainte de nașterea sa.

Copilăria

Thomas a scris o serie de relatări despre copilăria sa crescută în Swansea, și sunt disponibile și relatări ale celor care l-au cunoscut în copilărie. Thomas a scris mai multe poezii despre copilăria sa și primii ani de adolescență, printre care "*Once it was the colour of saying*" și "*The hunchback in the park*", precum și povestiri scurte precum *The Fight* și *A Child's Christmas in Wales*.

Cei patru bunici ai lui Thomas nu au jucat niciun rol în copilăria sa. În primii aproximativ zece ani din viața sa, mătușile și unchiul lui Thomas din Swansea au ajutat la creșterea sa. Aceștia erau cei trei frați ai mamei sale, Polly și Bob, care locuiau în cartierul St Thomas din Swansea și Theodosia, și soțul ei, reverendul David Rees, în Newton, Swansea, unde enoriașii își amintesc că Thomas stătea uneori câte o lună și ceva la un moment dat.

Copilăria lui Thomas a inclus, de asemenea, excursii de vară regulate în peninsula Llansteffan, o parte a Carmarthenshire în care se vorbește galeză. În ținutul dintre Llangain și Llansteffan, familia mamei sale, familia Williams și rudele lor apropiate, lucrau o duzină de ferme cu peste o mie de acri între ele. Despre Fernhill, o fermă dărăpănată de 15 acri închiriată de mătușa sa maternă, Ann Jones, și de soțul ei, Jim Jones, citim în poemul liric din 1945 "*Fern Hill*", dar este descrisă mai exact în povestirea sa scurtă, *The Peaches*. [De asemenea, Thomas și-a petrecut o parte din vacanțele de vară cu sora lui Jim, Rachel Jones, la ferma vecină Pentrewyman, unde își petrecea timpul călărind calul de căruță Prince, alergând după fazani și pescuind păstrăvi.

Toate aceste rude erau bilingve, și multe dintre ele se închinau la capela Smyrna din Llangain, unde slujbele erau întotdeauna în galeză, inclusiv Școala de duminică la care Thomas participa uneori. Există, de asemenea, o relatare despre faptul că tânărul Thomas a fost învățat să înjure în galeză. Prietenii săi de la școală își amintesc că "Totul era în galeză - și copiii se jucau în galeză... el nu putea vorbi engleza când s-a oprit la Fernhill... în toate împrejurimile sale, toți ceilalți vorbeau galeză..." La recensământul din 1921, 95% dintre locuitorii din cele două parohii din jurul Fernhill erau vorbitori de galeză. În întreaga peninsulă, 13% - mai mult de 200 de persoane - vorbeau doar galeză.

La câteva câmpuri la sud de Fernhill se afla Blaencwm, o pereche de căsuțe de piatră în care se retrăseseră frații mamei sale din Swansea, și la care tânărul Thomas și sora sa, Nancy, stăteau uneori. La câțiva kilometri mai jos pe drum de Blaencwm se află satul Llansteffan, unde Thomas obișnuia să-și petreacă vacanța la Rose Cottage cu o altă mătușă vorbitoare de galeză, Anne Williams, sora vitregă a mamei sale, care se căsătorise cu un membru al nobilimii locale. Fiica lui Anne, Doris, s-a căsătorit cu un dentist, Randy Fullylove. De asemenea, tânărul Dylan și-a petrecut

vacanța cu ei în Abergavenny, unde Fullylove își avea cabinetul.

Bunicii paterni ai lui Thomas, Anne și Evan Thomas, locuiau la The Poplars în Johnstown, chiar lângă Carmarthen. Anne era fiica lui William Lewis, un grădinar din oraș. Ea se născuse și crescuse în Llangadog, la fel ca și tatăl ei, despre care se crede că este "bunicul" din povestirea lui Thomas A Visit to Grandpa's, în care bunicul își exprimă hotărârea de a fi înmormântat nu în Llansteffan, ci în Llangadog.

Evan a lucrat la căile ferate și era cunoscut sub numele de Thomas Paznicul. Familia sa își avea originea într-o altă parte a Carmarthenshire-ului vorbitor de galeză, în fermele care se aflau în jurul satelor Brechfa, Abergorlech, Gwernogle și Llanybydder, și pe care tânărul Thomas le vizita ocazional cu tatăl său. Partea tatălui său i-a oferit tânărului Thomas și un alt tip de experiență; mulți locuiau în orașele din centura industrială din sudul Țării Galilor, inclusiv Port Talbot, Pontarddulais și Cross Hands.

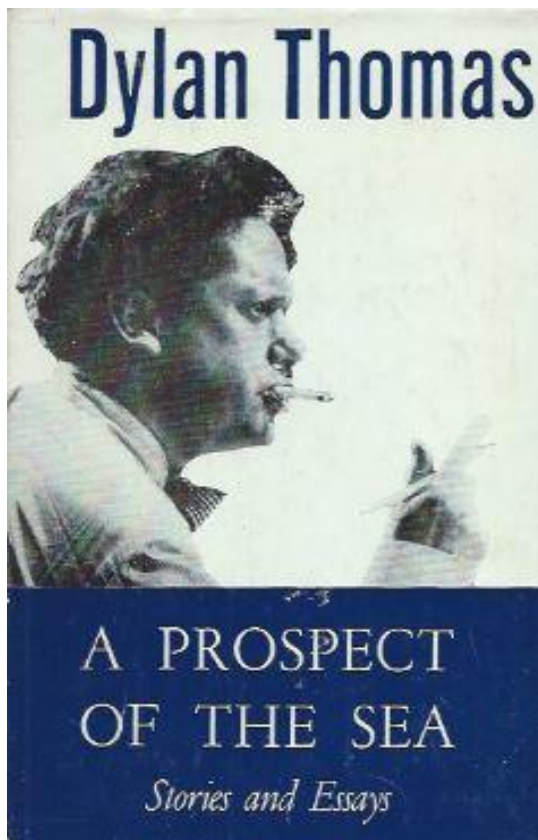
Thomas a suferit de bronșită și astm în copilărie și s-a luptat cu acestea de-a lungul întregii sale vieți. A fost răsfățat de mama sa, Florence, și i-a plăcut să fie alintat, o trăsătură pe care a păstrat-o la vârsta adultă, devenind priceput în a atrage atenția și simpatia. Dar Florence ar fi știut că decesele de copii au fost un eveniment recurent în istoria familiei și se spune că ea însăși a pierdut un copil la scurt timp după căsătorie. Dar dacă Thomas a fost protejat și răsfățat acasă, adevărații răsfățați au fost numeroasele sale mătuși și verișoare mai mari, atât cele din Swansea, cât și cele din zona rurală din Llansteffan. Unele dintre ele au jucat un rol important atât în creșterea sa, cât și în viața sa ulterioară, după cum a observat Caitlin, soția lui Thomas: "Nu putea să le suporte compania mai mult de

cinci minute.... Cu toate acestea, Dylan nu se putea despărți nici de ei. Ei erau fundalul din care se ridicase, iar el a avut nevoie de acel fundal toată viața, așa cum un copac are nevoie de rădăcini"

Educație

Educația formală a lui Thomas a început la școala de dame a doamnei Hole, o școală privată de pe Mirador Crescent, la câteva străzi distanță de casa sa. El și-a descris experiența de acolo în Amintiri din copilărie:

Niciodată nu a existat o școală de doamne ca a noastră, atât de fermă și de amabilă și mirosind a galoși, cu muzica dulce și tatonată a lecțiilor de pian coborând de la etaj până în sala de clasă singuratică, unde doar cei răi, uneori plini de lacrimi, stăteau pentru sume nefăcute, sau pentru a se căi de o mică infrațiune - tragerea de păr a unei fete în timpul geografiei, lovirea vicleană a tibiei sub masă în timpul literaturii engleze.

În paralel cu școala de dame, Thomas a luat și lecții particulare de la Gwen James, o profesoară de elocuțiune care studiasse la școala de teatru din Londra, câștigând mai multe premii importante. Ea a predat, de asemenea, "Artă dramatică" și "Producție vocală", și îi ajuta adesea pe membrii distribuției de la Swansea Little Theatre (vezi mai jos) cu rolurile pe care le jucau. Talentele de povestitor și de dramaturg ale părinților lui Thomas, precum și interesele lor de a merge la teatru, ar fi putut, de asemenea, să contribuie la interesul tânărului Thomas pentru performanță.

În octombrie 1925, Thomas s-a înscris la Swansea Grammar School for boys, în Mount Pleasant, unde tatăl său preda limba engleză. Există mai multe relatări ale profesorilor săi și ale colegilor de clasă despre perioada petrecută de Thomas la școala de gramatică. A fost un elev lipsit de distincție, care se ferea de școală, preferând lectura și activitățile teatrale. În primul an, unul dintre poemele sale a fost publicat în revista școlii, iar înainte de a pleca a devenit editorul acesteia. Diversele contribuții ale lui Thomas la revista școlii pot fi găsite aici:

În ultimii ani de școală a început să scrie poezii în caiete; primul poem, datat 27 aprilie (1930), se intitulează "Osiris, vino la Isis". În iunie 1928, Thomas a câștigat cursa de mile a școlii, desfășurată la St. Helen's Ground; a purtat cu el o fotografie de ziar a victoriei sale până la moarte.

În 1931, când avea 16 ani, Thomas a părăsit școala pentru a deveni reporter la South Wales Daily Post, unde a rămas aproximativ 18 luni. După ce a părăsit ziarul, Thomas a continuat să lucreze ca jurnalist independent timp de câțiva ani, timp în care a rămas la Cwmdonkin Drive și a continuat să își completeze caietele, adunând 200 de poezii în patru cărți între 1930 și 1934. Din

cele 90 de poezii pe care le-a publicat, jumătate au fost scrise în acești ani.

Pe scenă

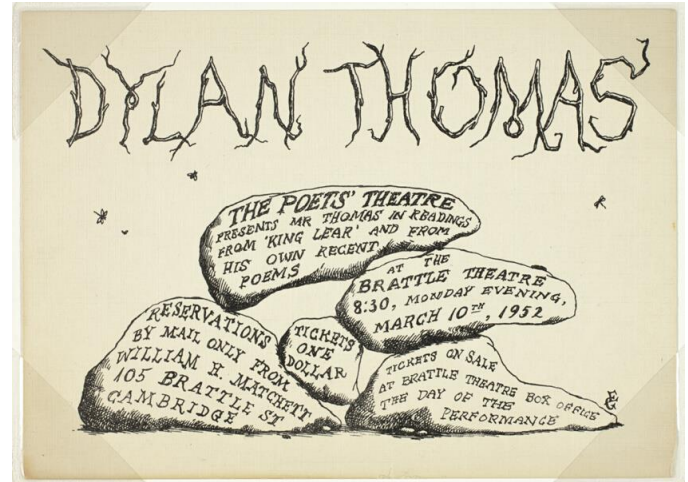
O clădire largă cu trei etaje, cu ferestre la cele două etaje superioare și o intrare la parter. O statuie a lui Thomas este așezată afară.

Little Theatre s-a mutat în cartierul maritim din Swansea în 1979 și a fost redenumit Dylan Thomas Theatre în 1983.

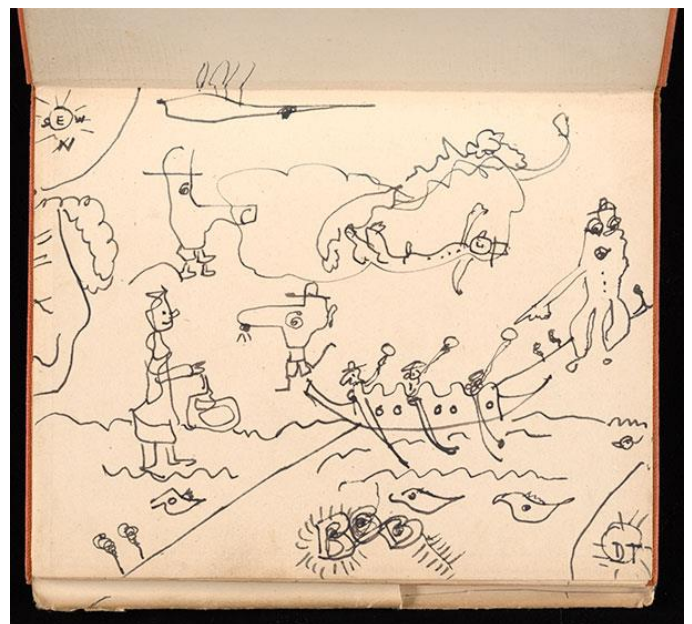

Scena a fost, de asemenea, o parte importantă din viața lui Thomas între 1929 și 1934, ca actor, scriitor, producător și pictor de decoruri. A luat parte la producții la Swansea Grammar School, precum și la YMCA Junior Players și la Little Theatre, care avea sediul în Mumbles. Era, de asemenea, o companie itinerantă care a participat la concursuri și festivaluri de teatru în sudul Țării Galilor. De exemplu, între octombrie 1933 și martie 1934, Thomas și colegii săi actori au luat parte la cinci producții la teatrul din Mumbles, precum și la nouă spectacole în turneu. Thomas a continuat să joace și să producă pe tot parcursul vieții sale, inclusiv în Laugharne, South Leigh și Londra (la teatru și la radio), precum și luând parte la nouă lecturi scenice ale piesei **Under Milk Wood**. Actorul shakespearian John Laurie, care a lucrat cu Thomas atât pe scenă, cât și la radio, a considerat că lui Thomas "i-ar fi plăcut să fie actor" și, dacă ar fi ales să facă acest lucru, ar

fi fost "primul nostru poet-dramatist adevărat de la Shakespeare încoace".

Pictura decorurilor de la Teatrul Mic a fost doar un aspect al interesului tânărului Thomas pentru artă. Propriile sale desene și picturi erau atârinate în dormitorul său din Cwmdonkin Drive, iar primele sale scrisori dezvăluie un interes mai larg pentru artă și teoria artei Thomas vedea scrierea unui poem ca pe un act de construcție "așa cum un sculptor lucrează la piatră", sfătuindu-l mai târziu pe un student "să trateze cuvintele așa cum un meșter își tratează lemnul sau piatra. ...să le cioplească, să le cioplească, să le modeleze, să le încolăcească, să le încolăcească, să le lustruiască și să le șlefuiască..." De-a lungul vieții sale, printre prietenii săi s-au numărat artiști, atât în Swansea și în Londra, cât și în America .

Stil poetic și influențe

Refuzul lui Thomas de a se alinia vreunui grup sau mișcare literară a făcut ca el și opera sa să fie dificil de categorisit. Deși influențat de mișcările simbolismului modern și suprarealismului, el a refuzat să urmeze astfel de crezuri. În schimb, criticii care îl consideră pe Thomas ca făcând parte din mișcările modernismului și romantismului, deși încercările de a-l încadra într-o anumită școală neoromantică nu au avut succes. Elder Olson, în studiul său critic din 1954 despre poezia lui Thomas, a scris despre "...o altă caracteristică care distinge opera lui Thomas de cea a altor poeți. Era inclasificabilă." Olson a continuat spunând că, într-o epocă postmodernă care încerca continuu să ceară ca poezia să aibă o referință socială, nu se putea găsi niciuna în opera lui Thomas și că opera sa era atât de obscură încât criticii nu o puteau explica.

Stilul verbal al lui Thomas se juca împotriva formelor stricte de versuri, cum ar fi în villanelle "Do not go gentle into that good night". Imaginile sale apar ordonate cu grijă într-o secvență modelată, iar tema sa majoră era unitatea întregii vieți, procesul continuu de viață și moarte și de viață nouă care lega generațiile între ele. Thomas vedea biologia ca pe o transformare magică ce producea unitate din diversitate, iar în poezia sa a căutat un ritual poetic pentru a celebra această unitate. El a văzut bărbați și femei blocați în cicluri de creștere, dragoste, procreare, nouă creștere, moarte și viață nouă. Prin urmare, fiecare imagine generează opusul său. Thomas și-a derivat imaginile sale strâns împletite, uneori contradictorii, din Biblie, folclorul galez, predicile și Sigmund Freud. Explicând sursa imaginilor sale, Thomas a scris într-o scrisoare către Glyn Jones: "Propria mea

obscuritate este una destul de demodată, bazată, așa cum este, pe un simbolism preconceptat derivat (mă tem că toate acestea sună lănced și pretențios) din semnificația cosmică a anatomiei umane."

Care odinioară erau o floare de mirese de pe drum în casa șovăielnică

Și auzeau cum curge câmpul leșinat și curtat spre gerul ce vine,

Frații mărunți și blănoși scârțâiau în dogoare

De ziuă, pe alei de ciulini, până când bufnița albă a trecut

Din "În coapsa uriașului alb" (1950)

Poezia timpurie a lui Thomas a fost remarcată pentru densitatea verbală, aliterația, ritmul sprinten și rima internă, iar unii critici au detectat influența poetului englez Gerard Manley Hopkins. Acest lucru este atribuit lui Hopkins, care a învățat singur galeza și care a folosit versuri sprintene, aducând în opera sa unele caracteristici ale metrului poetic galez. Când Henry Treece i-a scris lui Thomas comparându-i stilul său cu cel al lui Hopkins, Thomas i-a scris înapoi negând o astfel de influență. Thomas l-a admirat foarte mult pe Thomas Hardy, care este considerat o influență. Când Thomas a călătorit în America, a recitat o parte din opera lui Hardy în lecturile sale.

Alți poeți de la care criticii consideră că Thomas și-a tras influența sunt James Joyce, Arthur Rimbaud și D. H. Lawrence. William York Tindall, în studiul său din 1962, *A Reader's Guide to Dylan Thomas*, găsește comparații între jocul de cuvinte al lui Thomas și cel al lui Joyce, în timp ce observă că temele renașterii și naturii sunt comune operelor lui Lawrence și Thomas.

Deși Thomas s-a descris pe sine însuși ca fiind "Rimbaud din Cwmdonkin Drive", el a declarat că expresia "Rimbaud din Swansea" a fost inventată de poetul Roy Campbell. Criticii au explorat originile trecutului mitologic al lui Thomas în operele sale, cum ar fi "The Orchards", despre care Ann Elizabeth Mayer crede că reflectă miturile galeze din Mabinogion. Poezia lui Thomas se remarcă prin muzicalitatea sa, cel mai clar în "Fern Hill", "In Country Sleep", "Ballad of the Long-legged Bait" și "In the White Giant's Thigh" din Under Milk Wood.

Thomas a mărturisit odată că poeziile care l-au influențat cel mai mult au fost rimele Mamei Gâscă pe care părinții săi l-au învățat când era copil:

Ar trebui să spun că la început am vrut să scriu poezii pentru că mă îndrăgostisem de cuvinte. Primele poezii pe care le-am cunoscut au fost rime de grădiniță și înainte de a le putea citi singur am ajuns să iubesc

cuvintele lor. Doar cuvintele. Ceea ce reprezentau cuvintele era de o importanță cu totul secundară... M-am îndrăgostit, aceasta este singura expresie la care mă pot gândi, deodată, și sunt încă la mila cuvintelor, deși uneori, acum, cunoscând foarte bine un pic din comportamentul lor, cred că le pot influența puțin și am învățat chiar să le bat din când în când, ceea ce pare să le facă plăcere. M-am prăbușit imediat în căutarea cuvintelor. Și, când am început să citesc pentru mine versurile de grădiniță și, mai târziu, să citesc alte versuri și balade, am știut că descoperisem cele mai importante lucruri, pentru mine, care puteau fi vreodată

Thomas a devenit un scriitor desăvârșit de poezie în proză, colecții precum *Portrait of the Artist as a Young Dog* (1940) și *Quite Early One Morning* (1954) demonstrând că era capabil să scrie povestiri emoționante. Prima sa lucrare de proză publicată, *After the Fair*, a apărut în *The New English Weekly* la 15 martie 1934. Jacob Korg consideră că se poate clasifica opera de ficțiune a lui Thomas în două corpuri principale: fantezii viguroase în stil poetic și, după 1939, narațiuni mai directe Korg presupune că Thomas și-a abordat proza ca pe o formă poetică alternativă, ceea ce i-a permis să producă narațiuni complexe, involuate, care nu permit cititorului să se odihnească.

POEZII

Cântecul câinelui neastâmpărat

Sunt mulți cei care spun că un câine își are ziua lui,

Și o pisică are mai multe vieți;

Sunt alții care cred că un homar e roz,

Și că albinele nu lucrează niciodată în stupii lor.

Sunt mai puțini, desigur, cei care insistă că un cal

Are un corn și două cocoșe pe cap,

Și un tip care glumește că o iapă poate construi un cuib

E la fel de rar ca un măgar care e roșu.

Și totuși, în ciuda tuturor acestor lucruri, am momente de fericire,

Pentru că am o pasiune pentru oase,

Și deși mă îndoiesc de biscuiți, sunt dispus să risc,

Și îmi place să alerg după iepuri și pietre.

Dar cea mai mare plăcere a mea este să iau o mușcătură bună

Dintr-un vițel plinuț și delicios;

Și dacă îmi permit, mușc dintr-un bulgăre,

Să sperăm că nu mă vei considera prea vicios.

**

Sub pădurea de lapte

În fiecare dimineață când mă trezesc,

Doamne, o mică rugăciune fac,

O, te rog, ține-ți ochiul tău minunat

Asupra sărmanelor creaturi născute pentru a muri

Și în fiecare seară, la apusul soarelui

Cer o binecuvântare pentru oraș,

Pentru că, fie că vom trece noaptea sau nu.

Sunt sigur că mereu vor fi probleme

Nu suntem în totul răi sau buni

Care ne trăim viețile sub Pădurea de Lapte,

Și tu, știi, vei fi primul

Să vezi partea noastră cea mai bună, nu cea mai rea.

O, să mai vedem o zi!

Binecuvântează-ne pe toți în această noapte, mă rog,

Și în fața soarelui ne vom pleca cu toții

Și vom spune, la revedere - deocamdată!

**

Fern Hill

(fragment)

*

*

Nimic nu mi-a păsat, în zilele albe ca mielul, că timpul mă va duce

Până la mansarda înțesată de rândunele de umbra mâinii mele,

În luna care mereu răsare,

Și nici călărind spre somn

Să-l aud zburând cu câmpurile înalte

Și să mă trezesc la o fermă fugit pe veci din țara fără copii.

O, cât eram de tânăr și ușuratic în mila gândurilorlor lui,

Timpul m-a ținut verde și muribund

Deși cântam în lanțurile mele ca marea.

În fiecare dimineață când mă trezesc,

Doamne, o mică rugăciune fac,
O, te rog, ține-ți ochiul tău minunat
Asupra sărmanelor creaturi născute pentru
a muri

Și în fiecare seară, la apusul soarelui
Cer o binecuvântare pentru oraș,
Pentru că, fie că vom trece noaptea sau nu.
Sunt sigur că mereu vor fi probleme

Nu suntem în totul răi sau buni
Care ne trăim viețile sub Pădurea de Lapte,
Și tu, știi, vei fi primul
Să vezi partea noastră cea mai bună, nu cea
mai rea.

O, să mai vedem o zi!
Binecuvântează-ne pe toți în această noapte,
mă rog,
Și în fața soarelui ne vom pleca cu toții
Și vom spune, la revedere - deocamdată!

Traducere, foto-AG -Internet

